

Statsforvalteren i Trøndelag
Sabrina Hammer
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref.: 2023/1026

Vår ref.: 23/25724

Vår dato: 12.07.2023

Saksbehandler: Siri Risnes // Familie og pensjon

Svar på forespørsel om barnetrygd etter EØS-regelverket

Viser til deres henvendelse datert 5. juni 2023 hvor dere ber Arbeids- og velferdsdirektoratet ta stilling til om det skal tas hensyn til barnetrygd fra EU/EØS-land ved vurdering av økonomisk stønad.

Vår vurdering

Etter sosialtjenesteloven §18 tredje ledd skal det ved vurdering av søknad om stønad til familier ikke tas hensyn til barnetrygd familien mottar. Bestemmelsen ble tatt inn i loven med virkning fra 1. september 2022 og bestemmelsens ordlyd skiller ikke mellom barnetrygd fra Norge og tilsvarende ytelse fra andre land.

Barnetrygd er klassifisert som en familieytelse etter artikkel 3 nr. 1 bokstav j i trygdeforordningen (EF 883/2004). Dette er presisert i barnetrygdloven § 1 a. Koordineringsreglene for ytelsen finnes i trygdeforordningen avdeling III kapittel 8 og gjennomføringsforordningen avdeling III, kapittel VI. Selv om en person bare kan være omfattet av lovgivningen i ett land, så kan en familie ha rett til barnetrygd fra to land, jf. artikkel 68 i trygdeforordningen. De to landene fastsettes da som henholdsvis primærland og sekundærland, og familien er samlet sett sikret rett til den høyeste ytelsen. Barnetrygd utbetales da fullt ut fra primærlandet, og hvis stønaden i sekundærlandet er høyere, utbetaler sekundærlandet en differanse. Alle EU/EØS-landene har en ytelse som tilsvarer barnetrygd.

Regelverket innebærer at en familie som er bosatt i Norge kan ha rett på barnetrygd fra et annet EØS-land hvis en av foreldrene er omfattet av trygdeordningen i dette landet. Forordningen har da regler for hvilket land som er primær- og hvilket land som er sekundærland for utbetaling av ytelsen. Hvis Norge er primærland utbetaler vi full ytelse og det andre landet utbetaler en eventuell differanse hvis deres ytelse er høyere enn den norske. Hvis Norge er sekundærland, skal imidlertid det andre landet utbetale sin ytelse fullt ut og Norge utbetaler en eventuell differanse. Selv om en familie mottar barnetrygd

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDSDIREKTORATET // FAMILIE OG PENSJON

Postadresse: Postboks 354 // 8601 MO I RANA

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

fra det andre EU/EØS-landet, har familien altså også en «hvilende rett» til ytelsen fra Norge.

Likebehandling av statsborgere fra alle EØS-land er grunnleggende i all EØS-rett. I generell form kommer prinsippet til uttrykk i EØS-avtalen artikkel 4 og i traktaten om den europeiske unions virkemåte (TEUV) artikkel 18. Det gjenfinnes videre blant annet i bestemmelsene om fri bevegelighet av arbeidstakere i EØS-avtalen artikkel 28 og TEUV artikkel 45. Likebehandlingsprinsippet er også nedfelt i trygdeforordningen artikkel 4

Barnetrygden er en universell ordning og et viktig virkemiddel for å bedre familienes økonomi. Bakgrunnen for lovendringen da den ble innført i 2022 var da også et ønske om å bedre økonomien til barnefamilier som mottar økonomisk stønad. Arbeids- og velferdsdirektoratet kan ikke se at EØS-regelverket åpner for å forskjellsbehandle en familie fordi de mottar barnetrygd fra et annet land og ikke fra Norge. Etter vår vurdering bør derfor barnetrygd mottatt fra andre EU/EØS-land likestilles med norsk barnetrygd ved vurdering av økonomisk stønad.

Ta gjerne kontakt hvis noe er uklart.

Med hilsen

Siri Risnes
seniorrådgiver
Familie og pensjon

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Kopi til
Clara Hasselberg
Lene Lied

ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN

Postboks 354

8601 MO I RANA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sabrina Hammer, 74 16 83 66

Ønske om lovtolkning - barnetrygd

Statsforvalteren i Trøndelag ber Arbeids- og velferdsdirektoratet om svar på dette spørsmålet:

- Skal det tas hensyn til barnetrygd fra EU/EØS-land ved vurdering av økonomisk stønad?

Hvorfor spør vi om dette?

Statsforvalteren er gjort kjent med problemstillingen på bakgrunn av et spørsmål fra et NAV-kontor hvor en familie mottar barnetrygd fra et EU/EØS-land. Barnetrygden som familien mottar fra utlandet, er høyere enn norsk barnetrygd.

Hva tenker vi selv?

Sosialtjenesteloven § 18 tredje ledd bestemmer at det ved vurdering av søknad om stønad til familier ikke skal tas hensyn til barnetrygd. Ordlyden i bestemmelsen skiller ikke mellom barnetrygd og tilsvarende trygd fra andre land.

Vi kan heller ikke se at forarbeidene utdyper dette nærmere. Forarbeidene viser imidlertid til de norske bestemmelsene om barnetrygd (barnetrygdloven), at Stortinget fastsetter satsene for barnetrygd og at kommunens merutgifter som følge av lovendringen anslås å øke med et beløp tilsvarende barnetrygden. Dette taler etter vår vurdering for at lovendringen først og fremst tar sikte på å regulere vurderinger om norsk barnetrygd.

Samtidig er formålet med lovendringen å være et virkemiddel for å bedre økonomien til barnefamilier. Dette kan tale for at også barnetrygd fra utlandet skal holdes utenfor utmåling av sosialhjelp.

På bakgrunn av at vi ikke kan se at spørsmålet er regulert nærmere i verken lov, forarbeid eller rundskriv, er det vår vurdering at barnetrygd fra utlandet (inkludert EU/EØS-land) ikke omfattes av § 18 tredje ledd. Vi kan heller ikke se at en slik tolkning er i strid med EØS-avtalens forbud mot forskjellsbehandling¹ eller nordisk konvensjon om sosialhjelp og sosiale tjenester.

¹ Sosialhjelp faller utenfor trygdeforordningens virkeområde etter artikkel 3 nr. 5 bokstav a.

Selv om barnetrygd fra utlandet ikke skulle omfattes av § 18 tredje ledd, må NAV-kontoret likevel gjøre en konkret vurdering av om midlene skal tas med i stønadsberegningen. I vurderingen må det blant annet legges vekt på beløpets størrelse, konsekvenser av at midlene brukes, familiens helhetlige situasjoner og hensynet til barnets beste. En slik vurdering kan i det konkrete tilfellet bety at barnetrygd fra utlandet enten helt eller delvis skal holdes utenfor utmålingen av sosialhjelp.

Med hilsen

Hanne Reitan Øksnes (e.f.)
underdirektør
Oppvekst- og velferdsavdelingen

Sabrina Hammer
juridisk seniorrådgiver
Oppvekst- og velferdsavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Vestland	Statens hus, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens hus	9815	VADSØ
Statsforvalteren i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER